

Klachtencommissie Fivoor

[Locatie Fivoor]

Beslissing d.d. 9 oktober 2023 inzake de klacht tegen de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van het beperken van de bewegingsvrijheid.

Beoordeling

Gelet op de ingebrachte stukken en gehoord de toelichtingen op de zitting is de commissie tot de volgende beoordeling gekomen.

De commissie stelt het volgende voorop.

Verplichte zorg in het kader van een zorgmachtiging kan worden verleend om ernstig nadeel af te wenden en/of de geestelijke gezondheid van een betrokkene te stabiliseren en/of de geestelijke gezondheid van een betrokkene dusdanig te herstellen dat hij zijn autonomie zo veel mogelijk herwint. Aan een betrokkene kan verplichte zorg worden verleend als zijn gedrag als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel voor hemzelf of anderen leidt.

Iedere vorm van verplichte zorg dient met terughoudendheid te worden toegepast en vooraf getoetst te worden aan de algemene beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, effectiviteit en veiligheid. Deze toetsing moet ertoe leiden dat de verplichte zorg alleen wordt ingezet als uiterste middel, als er geen mogelijkheden voor vrijwillige zorg meer zijn. Daartoe moet worden beoordeeld of er geen lichtere interventies mogelijk zijn en of de verplichte zorg effectief is en het (aanzienlijk risico op) ernstig nadeel ook daadwerkelijk wegneemt. De toetsing houdt ook in dat wordt beoordeeld of de verplichte zorg mogelijk nadelige gevolgen op de lange termijn voor een betrokkene met zich meebrengt.

Met betrekking tot de daadwerkelijke uitvoering van iedere vorm van verplichte zorg stelt de zorgverantwoordelijke van een betrokkene een schriftelijke beslissing op met een inhoudelijke motivering. De geneesheer-directeur stuurt de betrokkene (en zijn advocaat en eventuele vertegenwoordiger) een afschrift van die beslissing met een brief die de betrokkene informeert over de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door een patiëntvertrouwenspersoon.

De commissie stelt vast dat klagster is opgenomen bij [locatie Fivoor] in het kader van een zorgmachtiging waarvan de geldigheidsduur nog niet verstreken is. De maatregel legitimeert, onder meer en voor zover relevant voor de klacht:

- beperking van de bewegingsvrijheid
als vorm van verplichte zorg.

De commissie heeft tijdens de hoorzitting begrepen dat de instelling het besluit tot beperken van de bewegingsvrijheid heeft gebaseerd op het OFZ-beleid. De commissie heeft dit beleid ontvangen en heeft tevens kennis genomen van de Huisregels van Fivoor - OFZ en het beleid inzake Ongeoorloofde afwezigheid (OA) Klinieken (m.u.v. FPC). Ook klagster is van dit beleid op de hoogte.

De commissie overweegt verder als volgt.

De commissie stelt vast dat de instelling na meermaals ongeoorloofde afwezigheid van klagster heeft besloten klagster te beperken in haar bewegingsvrijheid. De instelling heeft deze beslissing gebaseerd op grond van het gestelde in de huisregels en voor de kliniek geldende verlofbeleid. Op grond hiervan kunnen tijdens verblijf in de instelling verloven worden opgebouwd, maar kan de instelling de toegekende vrijheden in de vorm van verlof ook weer intrekken.

Daarvan is in deze casus sprake geweest. Onbetwist is dat klaagster zich meermalen niet heeft gehouden aan de regels en afspraken omtrent verlof en dat daarop door de instelling is gereageerd met het beperken en tenslotte intrekken van het verlof overeenkomstig het bij de verlofregeling behorende stappenplan.

Onder deze omstandigheden acht de commissie het beperken van de vrijheden van klaagster door het beperken van het verlof passend, doelmatig en proportioneel. De commissie neemt daarbij ook in aanmerking het toestandbeeld van klaagster zoals dat kenbaar is uit het dossier en de waarneming ter zitting. Voorts heeft het gedrag van klaagster na terugkeer in de kliniek op verschillende momenten geleid tot afdelingsontwrichtende situaties waarbij zowel ernstig nadeel voor klaagster als ook voor medewerkers en andere cliënten is ontstaan.

Anders dan de patiënten vertrouwenspersoon heeft betoogd oordeelt de commissie dat onder de hierboven geschetste omstandigheden een kennisgeving als bedoeld in artikel 8:9 van de WvGGZ die specifiek is gericht op het beperken van vrijheden als gevolg van het niet-nakomen van de verlofregeling, niet noodzakelijk was. Klaagster was nadrukkelijk op de hoogte van de verlofregeling en is meermalen specifiek geïnformeerd over de sancties die zouden gelden bij het niet-naleven daarvan. De commissie wijst er tenslotte op dat in de door de rechtbank afgegeven zorgmachtiging ook is vastgelegd dat aan klaagster verplichte zorg in de vorm van het beperken van de vrijheden kan worden opgelegd.

Beslissing

Gelet op het bovenstaande verklaart de commissie de klacht ongegrond.